

**ANEXA NR. 4 LA REGULAMENT
STRATEGIA DE TARIFARE
PENTRU SERVICIILE DE ALIMENTARE CU APA SI CANALIZARE
PE PERIOADA IULIE 2021 – DECEMBRIE 2025**

in comuna Corbeni, judetul Arges

Abordare. Obiective si Principii ale Tarifarii

Abordare

Exista doua abordari asupra reglementarii economice a sistemului de tarificare:

- In primul rand, este posibil ca aceasta sa fie realizata folosind procedura “ma jorarii pretului”, in care cresterile tarifului existent sunt justificate folosind un anumit “factor de ajustare”, cum ar fi rata inflatiei, cresterea cheltuielilor cu energia. etc. Aceasta abordare nu este considerata ca fiind potrivita pentru Romania.

- Abordare mai obisnuita pentru ajustarea tarifelor la apa si canalizare este adoptarea procedurii de “cost al serviciului”, in care companiile de utilitati publice pregatesc estimari ale costurilor necesare pentru furnizarea serviciului, pe aceasta baza calculand mai apoi veniturile necesare pentru a acoperi aceste costuri. Aceasta abordare mai este cunoscuta si ca procedura “venitului necesar”. Aceasta abordare este recomandata pentru Romania si este de asemenea in concordanta cu politica UE.

Obiective

Obiectivele general acceptate ale tarifarii apei si canalizarii sunt:

- Viabilitate financiara si sustenabilitate a prestatorilor de servicii de apa si canalizare;
- Eficienta productiva. operationala si administrativa in furnizarea serviciilor de apa si canalizare;
 - Echitate
 - Suportabilitate sociala.

Principii

Un tarif adecvat pentru apa si canalizare trebuie sa ia in considerare urmatoarele principii si probleme:

- Stabilirea unui tarif ce va permite proprietarului/ operatorului sa isi finanteze operatiunile si orice inlocuiri si investitii necesare. pentru a putea opera in mod adecvat in viitor in vederea prestarii unui serviciu de calitate la preturi rezonabile.
- Proiectarea tarifului ar trebui sa tina cont de incurajarea eficientei productive. operationale si administrative;
 - Tariful aplicat trebuie sa tina cont de capacitatea si disponibilitatea clientului de a plati serviciul prestat.

Sistem de tarificare existent

In prezent, operatorul, „Serviciul de alimentare cu apa si canalizare – epurare din comuna Corbeni”, percepe urmatoarele tarife unice in localitatea Corbeni din judetul Arges (exclusiv TVA):

Localitate	Apa	Canal	Cumulat
	RON/m3	RON/m3	RON/m3
Corbeni	3,20	3,00	6,20

Mentionam:

Aprobarea pretului/tarifului la apa potabila s-a facut in data de 28.05.2015 prin HCL al comunei Corbeni nr.18 din 28.05.2015. Preturile tarifelor nu contin TVA.

Nivelul actual al tarifelor se situeaza mult sub media tarifelor inregistrate de Operatorii de Apa si Canalizare in acest moment:

Principiile unui sistem de tarificare adecvat

Bazat pe consideratiile anterioare o schema de tarificare pe termen mediu pentru operatorul „Serviciul de alimentare cu apa si canalizare – epurare din comuna Corbeni” din judetul Arges ar trebui sa tina cont de urmatoarele aspecte:

- In termeni generali tariful pentru apa si canal ar trebui sa fie obtinut prin metoda “costului serviciului”.
- Strategia de tarificare pe termen mediu ar trebui sa fie proiectata pentru a acoperi in intregime costurile operationale si de mentenanta plus amortizarea pentru investitiile existente si pentru cele noi plus serviciul datoriei pentru imprumuturi (daca este cazul).
- Recuperarea costurilor va fi intarita prin eforturi sistematice de a reduce costurile serviciului printr-o mai buna eficienta manageriala si tehnica: reducerea pierderilor de apa din sistem; cresterea veniturilor prin imbunatatirea eficientei colectarii.
- Progresul cuantificabil al imbunatatirii performantelor financiare si tehnice ale operatorului va fi luat in considerare inaintea aprobarii unei cereri de majorare a tarifelor.
- Strategia de tarificare identifica clar gama si detaliile tuturor costurilor si taxelor operatorului.

Analiza de suportabilitate

Suportabilitatea este o functie legata atat de pretul serviciului cat si de abilitatea gospodariilor de a plati pentru acest serviciu.

Politica de suportabilitate pentru sectorul de apa si canal stabilita conform politicii Ministerului de Mediu este urmatoarea:

- Limita suportabilitatii pentru cea mai saraca patura, 10% din populatie, este stabilita la 4% pentru un consum presupus de 75 litri pe om si zi ;
- Aceasta corespunde aproximativ unui indice de 2-2,5% din venitul net al unei gospodarii mediu la un consum presupus de 110 litri pe om si zi.

Luand in considerare aceasta politica, analiza de suportabilitate poate fi realizata la 2 nivele:

- Analiza de suportabilitate pentru gospodariile cu venituri reduse;
- Analiza de suportabilitate pentru gospodariile cu venituri medii;

Analiza de suportabilitate pentru gospodariile cu venituri reduse

In Capitolul "Analiza Socio Economica a judetului Arges" venitul mediu disponibil la nivelul gospodariilor este estimat dupa cum urmeaza:

Venitul mediu disponibil la nivelul gospodariilor	2021	2022	2023	2024	2025
Venitul mediu disponibil la nivelul gospodariilor	737	770	803	839	876
Zona rurala	722	754	787	822	859

Pentru calcularea indicelui de suportabilitate urmatoarele aspecte au fost luate in considerare:

- Evolutia veniturii medii disponibile al gospodariilor;
- Consumul individual mediu de apa si apa uzata;
- Marimea medie a unei gospodarii;
- Strategia de tarificare, asa cum este ea aplicata in analiza financiara.

Pentru a calcula indicele de suportabilitate pentru gospodariile cu venituri reduse, am efectuat o analiza pentru trei tipuri de gospodarii, cele mai sarace din punct de vedere al veniturilor. Deoarece datele la nivel de tipuri de gospodarii sunt disponibile doar la nivel national, am aplicat urmatoarii factori de corectie:

Factori de corectie pentru calcularea veniturii gospodariilor cu venituri reduse

Venitul gospodariei (an 2020)	(%)
Venitul total al gospodariei cu venituri reduse mediu	
Venitul mediu al gospodariei cu venituri reduse – Tip 1	46.4%
Venitul mediu al gospodariei cu venituri reduse – Tip 2	56.8%
Venitul mediu al gospodariei cu venituri reduse – Tip 3	63.8%

Factorii de corectie au fost calculati prin impartirea veniturii medii al fiecarui tip de gospodarie cu venituri reduse la venitul mediu al gospodariilor cu venituri reduse.

Factorii de corectie ar trebui interpretati in urmatoarul fel (in cazul Gospodariei cu venituri reduse – Tip 1):

Venitul Gospodariei cu venituri reduse – Tip 1 reprezinta 46,4% din venitul mediu al Gospodariilor cu venituri reduse (la nivel national).

Consumul mediu al Gospodariilor cu venituri reduse – Tip 1 este presupus a fi 68% din consumul mediu.

Consumul mediu al Gospodariilor cu venituri reduse – Tip 2 este considerat a fi cu 10% mai mare decat al Gospodariilor cu venituri reduse – Tip 1

Consumul mediu al Gospodariilor cu venituri reduse – Tip 3 este considerat a fi cu 15% mai mare decat al Gospodariilor cu venituri reduse – Tip 1

Rezultatele analizei de suportabilitate pentru perioada 2021- 2025 sunt prezentate in urmatorul tabel:

Indicele suportabilitatii pentru tipurile de gospodarii cu cele mai reduse 3 venituri in judetul Arges

Zona Sub-servicii		2021	2022	2023	2024	2025
Medie Judet						
Gospodarie Tip 1	%	5.2%	5.2%	5.1%	5.0%	4.9%
Gospodarie Tip 2	%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%	3.9%
Gospodarie Tip 3	%	3.6%	3.4%	3.4%	3.4%	3.3%
Zona Urbana						
Gospodarie Tip 1	%	5.5%	5.5%	5.5%	5.5%	5.6%
Gospodarie Tip 2	%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%	3.9%
Gospodarie Tip 3	%	3.5%	3.5%	3.5%	3.5%	3.4%
Zona Rurala						
Gospodarie Tip 1	%	2.6%	2.5%	2.4%	2.3%	2.4%
Gospodarie Tip 2	%	1.9%	1.8%	1.8%	1.7%	1.7%
Gospodarie Tip 3	%	1.6%	1.6%	1.5%	1.5%	1.5%

Rata de suportabilitate medie pentru Gospodariile cu venituri reduse – Tip 1 va inregistra valoarea de 5.2% in 2021; diminuandu-se treptat la un nivel de 4.9% la sfarsitul perioadei de evaluare.

Pentru principala zona rurala rata de suportabilitate a Gospodariile cu venituri reduse – Tip 1 atinge nivelul de 2,6% in 2021, scazand treptat pana la un nivel de 2.4% la sfarsitul perioadei de evaluare.

Limita maxima de suportabilitate ale Gospodariile cu venituri reduse – Tip 1 au fost atinse in anii 2019-2020. Dupa aceasta perioada, limita de suportabilitate descreste usor, datorita urmatoarelor motive:

- Investitiile vor avea un ritm de crestere scazut
- Valoarea facturii de apa creste mai incet decat venitul mediu al gospodariilor datorita faptului ca nevoile gospodariilor se vor sofistica iar pentru cele de baza (apa si canalizare) va fi alocat un procent mai mare din venitul gospodariilor. Ca tendinta generala, factura medie a gospodariilor se va majora pe masura ce plafonul suportabilitatii va descreste usor.

In timp ce analiza curenta de suportabilitate pentru cea mai joasa decila a gospodariilor a fost efectuata prin calcularea consumului legat de consumul derivat din consumul mediu pe gospodarie, am efectuat o simulare pentru a vedea impactul asupra suportabilitatii pentru consumurile mici. Am considerat un consum fix de 75 lcd cum este sugerat in Ghidul ACB. Rezultatele sunt prezentate in tabelul urmator:

Aria deservita		2021	2022	2023	2024	2025
Media pe Judet						
Gospodarie Tip 1	%	6.0%	6.2%	6.2%	6.5%	6.5%
Gospodarie Tip 2	%	4.4%	4.5%	4.6%	4.7%	4.7%
Gospodarie Tip 3	%	3.8%	3.9%	4.0%	4.1%	4.1%
Zona Urbana						
Gospodarie Tip 1	%	6.0%	6.1%	6.2%	6.4%	6.4%
Gospodarie Tip 2	%	4.0%	4.0%	4.1%	4.3%	4.3%
Gospodarie Tip 3	%	3.3%	3.4%	3.4%	3.5%	3.6%
Zona Rurala						
Gospodarie Tip 1	%	3.4%	6.3%	6.4%	6.6%	6.6%
Gospodarie Tip 2	%	2.5%	4.6%	4.6%	4.8%	4.8%
Gospodarie Tip 3	%	2.1%	4.0%	4.0%	4.2%	4.2%

Concluzie

Cresterea semnificativa a tarifelor va limita consumul de apa a gospodariilor pana cand vor ajunge la nivelurile de suportabilitate.

Studiul de suportabilitate ar trebui sa fie efectuat pentru media gospodariilor pe judet, si in acest mod, orasul mai mare al Judetului va avea un impact asupra suportabilitatii care ar putea conduce la niveluri mai inalte de suportabilitate pentru comunitatile mai mici. In aceste zone, unde nivelul de suportabilitate este sus, autoritatile locale pot veni cu masuri sociale de protectie pentru a atenua impactul si a asigura rete inalte de colectare ale operatorului. Pe de alta parte, daca consumul mediu in aceste aglomeratii va varia in jur de 90 lcd, este o posibilitate limitata ca tipul cu venituri cele mai scazute al gospodariilor sa consume 75 lcd.

Vom considera ca aboradrea noastra initial, legarea consumului gospodariilor cu veniturile cele mai scazute de consumul mediu va fi mai apropiata de realitate.

Pentru zona rurala, in care se incadreaza Comuna Corbeni, rata de suportabilitate a Gospodariile cu venituri reduse – Tip 1, majoritare, a atins nivelul de 2,2% in 2021, scazand treptat pana la un nivel de 1,5% la sfarsitul perioadei de evaluare.

Tinand cont de aceasta tendinta propunem practicarea unui tarif in limita de suportabilitate a populatiei din Comuna Corbeni.

Strategia de tarifyare pentru scenariul “Cu Proiect”

Conform planificarii bugetare a operatorului si considerand faptul ca prima crestere tarifara nu va intra in vigoare inainte de 1 Iulie 2021, urmatoarele tarifye si cresteri tarifare (in termeni reali) vor fi necesare in urmatoorii 5 ani pentru a asigura o dezvoltare sustenabila a operatorului si nivele rezonabile ale indicelui suportabilitatii.

Crestere in termeni reali a tarifului	Tarife actuale	Iulie 2021	Iulie 2022	Iulie 2023	Iulie 2024	Iulie 2025
Corbeni						
Apa	3,20	0%	5.00%	6.00%	7.00%	8.50%
Canalizare	3.00	0%	5.00%	6.00%	7.00%	8.50%

Autoritatea Locala, comuna Corbeni cunoaste nivelul necesar al tarifulor pentru implementarea proiectului si le-a inclus in bugetare a operatorului „Serviciul de alimentare cu apa si canalizare – epurare din comuna Corbeni”.

Marja profitului pentru scenariul cu proiect este inclusa implicit atunci cand se aplica limita de suportabilitate. Diferenta dintre tarifele suportabile si costurile de operare reprezinta marja profitului.

Strategie de tarificare in scenariul “Fara Proiect”

Pentru scenariul “Fara Proiect” se presupune ca pentru fiecare an al perioadei analizate tarifele sunt fixate la un nivel la care veniturile anuale ale „Serviciul de alimentare cu apa si canalizare – epurare din comuna Corbeni” acopera costurile anuale de operare si intretinere plus amortizarea plus o marja de profit de pana la 5%.

Pragul de suportabilitate conform politicii existente este respectat in fiecare an de analiza.

Ajustare anuala a tarifulor

Cresterile anuale in termeni reali sunt stabilite la nivelul lunii iunie, anul 2021 si nu includ inflatia in perioada dintre ajustarile tarificare si nici taxa pe valoarea adaugata. Ajustarile anuale de tarif se vor face cel tarziu la data de 01 iulie a fiecarui an, cu luarea in calcul a inflatiei (indicele preturilor de consum publicat lunar de Institutul National de Statistica) si a cresterilor in termeni reali conform tabelului de mai sus.

Tariful pentru apa se refera la totalitatea activitatilor de colectare, transport, epurare, deversare a apelor uzate si apelor pluviale din aria de operare.

Tarifele/preturile pentru activitatea de apa si canalizare la datele in care se realizeaza ajustarea vor fi calculate conform urmatoarei formule:

$$\text{Tarif}_{n+i} = \text{Tarif}_n \times (1 + a_{n+1}) \times (1 + a_{n+2}) \times \dots \times (1 + a_{n+i}) \times I_{n+i}$$

Unde:

Tarif_{n+i} – Tariful la data n+i;

Tarif_n – Tarif initial, in vigoare la 30.06.2021;

a_{n+1}, a_{n+2} – ajustari in termeni reali a tarifului la datele n+1, n+2

a_{n+i} – ajustari in termeni reali a tarifului la datele n+i

I_{n+i} – Inflatia aferenta ajustarii n+i care de calculeaza conform formulei:

$$I_{n+i} = \text{CPI} / \text{IPI}$$

Unde:

CPI – cel mai recent *Indice al preturilor* disponibil;

IPI - *Indice al preturilor* de la data tarifului n (01.05.2021);

Indice al preturilor - Indicele preturilor de consum publicat lunar de Institutul National de Statistica